

שרון גורש מארמון הנשיא בבעדה, ושמיד גורש מן הבית הלבן שספג נזיפה

הסבלנות פוקעת

מיליונים ברחבי העולם קראו את הסיפור, אם כי באיחור של כמה ימים. בסופו של דבר הגיע גם לידיעת האזרח הישראלי. הדברים אירעו ב־21 ביולי. מבלי להודיע על כך מראש, ומבלי לבקש רשות לכך, פרץ שר הביטחון, אריאל שרון, לארמון הנשיאות בעיירה בעדה. הסמוכה לביירות. הוא היה, לפי התיאור של העיתון הצרפתי לה מונדו, "מוקף בגורילות של". לדברי אותו עיתון, אמר שרון כי בא כדי "לקשקש עם הנשיא". הופעת השר הישראלי עוררה במקום תהומה. בעדה כבושה על ידי צה"ל, אך עד כה לא נכנסו ישראלים לארמון הנשיאות. נשמרה בקפדנות הפיקציה כאילו נשיא לבנון עומד בראש מימשל ריבוני, וכי ארמונו אינו כבוש. אמנם, יריבי הנוצרים בלבנון טענו זה מכבר כי הנשיא שוב אינו אלא קוז'ולניג ישראלי, ופועל על פי הוראותיו של אריאל שרון. המנהיג הדרוזי, ואולי ג'נבלט, אף אמר כי "מוטב שישראל תמנה במקומו נציג על-יון". אך סארקיס ואשירו הכחישו טענות אלה.

הנשיא אליאס סארקיס, לא שהה באותה עת בארמון. במקרה שהה במעונו הפרטי. הנמצא במרחק של 500 מטרים מן הארמון. כאשר שמע על פלישתו של שרון, הוא רתח מרעם. הוא הוזעק מייד את פיליפ חביב, המתווך האמריקאי, ויתבע ממנו לגרש את שרון מן הארמון. חביב אכן פעל, ושרון שוכנע לעזוב, מבלי לדבר עם איש. ההמשך: שגריר ארצות-הברית בישראל, סם לואיס, העלה את ה"עניין במילים חריפות בשיחה עם מנחם בגין. בגין, כדרכו, הגן על שרון, וטען כי השר פלש בשליחות הממשלה.

האויב משתגע. היתה זאת תקרית קטנה, לכאורה. אך היא תרמה לגיבוש התדמית הישראלית החדשה בעולם: תדמית של מדינה ברוטאלית, ברבאלית, הפורצת לכל מקום. המתעלמת כליל מן הכללים והנימוסים המקובלים בין מדינות תרבותיות.

ההמשך בא השבוע בצורה יותר חמורה. ביום הראשון השבוע אירע אחד מאותם מקרים מזוירים, ששפכו שיגור מאו פרצה מלחמת-הלבנון. לכל המיקרים האלה מכונה משו"ח: תמיד פותח האויב באש. בצורה דוגנית, למרות שמצבו של צבאי הוא נואש, ולמרות שיש לו כל העניין שבעולם לשמור על הפסקת-האש.

כאחוז טירוף, מוקפי האויב לפי תוח באש תמיד דוקא באיחור רבוע, שבו מעוניין אריאל שרון לפתוח בהתקפה על הקרקע. ואכן, דקות מעטות אחרי שהאויב, הפר את הפסקת-האש" פותחה צה"ל בהתקפת רבנית. שותכנה במשך ימים ארוכים מראש, וכובש את היעדים אשר נקבעו מראש על-ידי שרון.

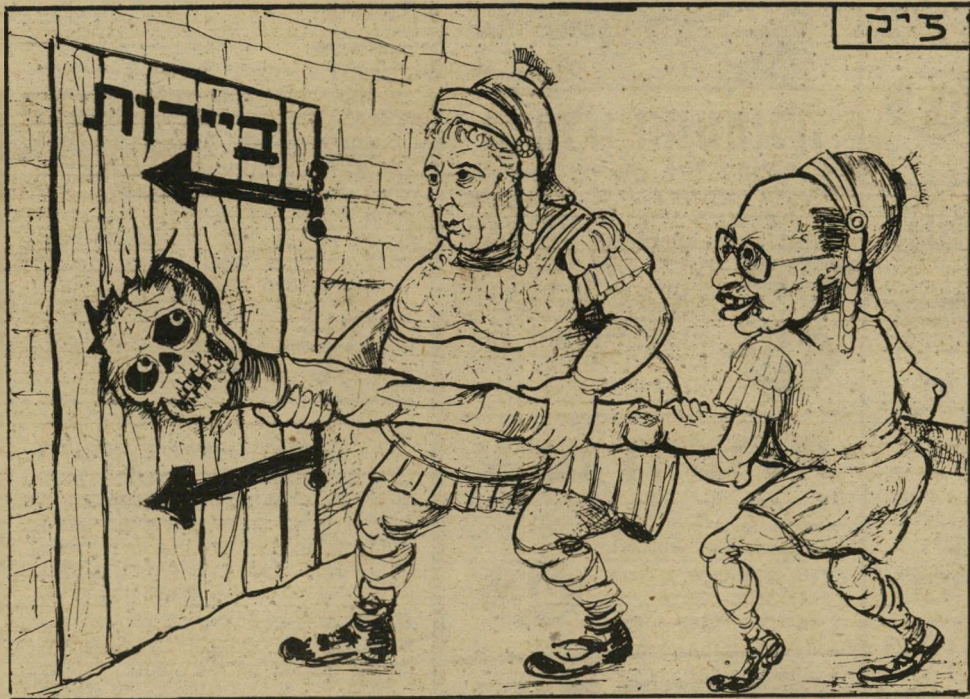
כך עבר צה"ל את גבולות-הקרי לימטרם האגדתי. כך נכנסו הסורים למלחמה. כך כבש צה"ל את כביש ביירות-דמשק. וכך כבש, השבוע, את צפון ג'מליה-העופשה של ביירות. התהפך לעבר מרכז העיר.

מי באמין? הצרה היא שאין איש בר-דעת בעולם כולו המאמין לסיפורים אלה. הידיעה האחרונה כי עולם היא שמכונת-התעמולה הישראלית משקרת באופן שיטתי, וכי

בכל המיקרים האלה צה"ל יום, תיכנן וביצע את ההפרה. בעלי-זיכרון יכלו לצטט את אריאל שרון עצמו. שהתפאר לא פעם כי בתפקידו כראש-מטה סיקוד-הצפון, לפני מלחמת ששת-הימים, יום עשרות תקריות בגבול הסורי. בכלן טענה ישראל, בשעתו, כי הסורים פתחו באש. הכתב הצבאי של הטלוויזיה, רון ברישי, הנמצא רוב הזמן בחזית ביירות, אמר השבוע, בעבר-באירי

איגרת בעל-פה. הפעם דאגו היועצים שזה לא יקרה שוב. שר החוץ, יצחק שמיר, זומן אל רגן. השר נמוך-הקומה עמד לפני הנשיא הגבוה כתלמיד נזוף לפני המנהל — תרחי משע. רגן שלף גליון-נייר, וקרא מן הכתב נזיפה חמורה ביותר, שבה האשים את ישראל בהפרת הפסקת-האש וסיכם את מעשה במילים: "האלימות גואה!" עוד לפני ש"שמיר יוכל היה קהשיב לעניין, הוא

טוש את העיר. הוא איים עליהם. למעשה, בהשמה גמורה. רק אדם חסר כל רגישות אנושית, כמו מנחם בגין או אריאל שרון — יכול להעלות על דעתו לפרסם אולטימטום כזה לציבור של מאות אלפים (ההערכות נעות בין רבע מיליון ל-800 אלף נפש). גבי רים, נשים וילדים, הגדרשים ל"השאר מאחריהם את כל רכושם ולהיות פליטים חסרי-כל, ללא קו-רתיג ומזון, תחת כיפת-השמיים,

"מי זה דופק בדלת..."

נות של יצחק ליבני, כי הודעות דובר-צה"ל הן שיקריות. לאחר מכן תיקן ברישי את דבריו. הנוסח המתוקן: "שר הביטחון כופה על דור בר צה"ל לפרסם הצאיראמיתות, הנשמעות כשקרים. "המסר לא נקלט". איש אחר לא השאיר שמץ של ספק בכך, כי הוא רואה בהודעות ישראל שקרים גסים. היה זה הנשיא רונלד רגן. כאשר ביצע אריאל שרון השבוע את ההתקפה על דרום-מערב ביירות, הגיב רגן פומבית כפסוק גס ובוטה: "סבלנותי פקעה!"

כך הדגיש בצורה שאינה משת מעת לשתי פנים של פעולות שרון בביירות שוב אינן מתואמות עם האמריקאים. בעוד שהאמריקאים נתנו הכשר מלא למלחמה מתחילתה ועד לשיעור ביירות, הם רואים עתה בפעולות ישראל פגיעה גסה באינטרסים שלהם בעולם הערבי. דעת-הקהל העולמית, המחלילה לית התייחס אל ישראל כאל מפלצת נוספת-דם, משפיעה גם היא על הנשיא.

רוגלד רגן הוא אדם חביב. חביב ביתי משגעת את יועציו. מפני שרגן משמיע דיבריינועם גם בפגישות שבהן החליט מראש לומר דברים כדורבנות. "המסר שלו לא נקלט!" נאנחו היועצים בייאוש אחרי פגישות רבות, שבהן הצליח רגן להסיר תיר את המסר האמריקאי הכותש מאחורי עשן של חביבות. עד כי בעלי-שיחו לא הבינו את העמדה האמריקאית. זהו טיבעו של רגן.

גורש פשוטו כמשמעו מנוכחות הנשיא, אחרי 20 דקות בלבד. כדילומטיה הבינלאומית יש אקט דיפלומטי הקרוי "איגרת בעל-פה". פירוש הדבר: המארת אינו מוסר לציג המדינה הזרה איגרת, שאשר שר להשיב עליה, אלא קורא ב"אוזניו בעל-פה מס' כתוב, כיסיה: המסר הוא כה חריף, עד כי אין למסור אותו בכתב. פגישה רגן עם שמיר היתה אקט כזה. תגובת שמיר: "זאת היתה שיחה טובה".

חביב החכיב. האיש שעורר את זעם הנשיא של ישראל היה פיליפ חביב. חביב הוא חביבו האישי של רון גלד רגן. אין הוא רק בן-חסותו של שר-החוץ החדש, ג'ורג' שליק, שר הפסיק אותי כיועץ רבי-שכר בחברת-הענק בנטל, אלא גם ידיד אישי של רגן עצמו. משעיו של שרון, הפוגעים אישית בחביב ובשליחותו, העלו את חמתו של חביב השתקן. הוא העביר את דעתו לווישינגטון, ושם נקלט המסר, אולם ממשלת-ישראל, הנתונה עתה בריצה-אמוק (כדברי רה-חונד: "המכונה הישראלית הש"ח תגעה...") לא היתה מסוגלת עוד לעצור את עצמה. היא פעלה כי אילו מנוי וגמור עימה לעורר בחילה גם בליבו של הידיד האחרון של ישראל בעולם. על כן באה קריאתו של אלוף-פיקוד-הצפון, אמיר דרורי, למאות אלפי חושבי ביירות המערבית לנ-

מפני שבגין ושרון הוציאו להרוג כמה אלפי חיילים ופקידים של אש"ף. אחרי הודעה כזאת, כל הדיבורים על שיפור ההסברה הישראלית (ראה עמודים 30-31) נשמעים כי הלצות של בית-קברות. **הצלחה מוחצת.** כדי להכתיב את ההסברה בהצלחה מוחצת, ה"ר ידעה ממשלת-ישראל שאינה מרוצה מההלטת מועצת-הביטחון, שהתכנסה סה באיפן בהול, ושהחליטה באחדות-דיעים בלתי-רגילה לשגר מ"פקחי-אוי"ם כדי לרווח על הפסקת-האש בבירה הלבנונית. התועמלן הראשי של בגין במיל-חמה זו, שימעון פרס, המתחזה כראש האופוזיציה, הדיע מייד ש"סור לישראל לקבל דרישה זו. בכך הקדים אף את שרי הממשלה, הרוקדים לפי חלילות של שרון. כעניי העולם התרבותי, החלטה של ממשלת-ישראל שלא לאפשר את פעילותם של מפקחי-אוי"ם בביירות תהיה בעלת משמעות אחת ויחידה: הוראה של ישראל שהיא והיא לבדה, מפירה את הפסקת-האש מדי יום, כדי "לכתוש" את העיר על מאות אלפי תושביה, להרעיבה, להצמיאה ולהרוג בה. אם אכן התקבל החלטה כזאת, בניגוד לדעתה האחרונה של מועצת-הביטחון, מוטב לה לממשלת-ישראלי לקבל החלטה נוספת: להפסיק כל הסברה בחו"ל, לפטר את אלפי הישראלים העוסקים בה, ולהעביר את הכסף שיהסך ללבי.

במדינה

העם

היכן הנשיא

מרידור ציונה נגרש

מאות אלפים, ורעיות

הנשיא מספקת לו אליבי.

במלחמת-הלבנון, הנכנסת ה" שבוע לחודש השלישי שלה, נפלו קורבנות רבים. ההרוגים והפצועים שילמו בדמם. אך יש קורבנות מסוג אחר, שמתו מוות מוסרי כילבד.

אלה הם הפוליטיקאים, העיתור נאים, האלופים והפרופסורים, ש" מיהרו להצדיק את מעשיהם-הממשלה, אף שבעומק ליבם הם רואים בהם שואה מדינית ומוסרית למדינת ישראל.

לעומתם עומדים רבים וטובים — גם הם פוליטיקאים, עיתונאים, אלה פים, פרופסורים ואזרחים מכל שדרות-החיים, שהיה להם אומץ-הלב להתייצב נגד המלחמה ול" הפגין את הפטריוטיזם הישראלי שלהם בתנאים הקשים ביותר.

ויש, כמוכן, הרבה-הרבה אזרחים שהעדיפו את הדרך השלישית: השתיקה.

הקורבן הרם ביותר. לנשיא המדינה, יצחק נבון, היתה הברירה בין שלוש האפשרויות.

רבים, שזכרו את דיעותיו של נבון בטרם היה לנשיא, קיוו שיש תיגן פומבית מן המלחמה, ולוא בצורה עדינה ואלגנטית. אחרים, מצאיאתיים יותר, קיוו שיתעטף לפחות בשתיקה רועמת.

אולם יצחק נבון בחר בדרך אחרת. הוא הפך נושא-דברם של מנחם בגין ואריאל שרון בארץ ובעולם. הוא הפך אחד מקורבנות המלחמה.

אי-שפיות מוסרית. השבוע הצטרפה אליו אשתו.

כמה ימים לפני כן נודעה ברבים פרשה נוראה. ח"כ יאיר צבן גילה כי בפגישה עם המפקדים בלבנון אמר להם, "השר הממונה על השי" קום בדרום-לבנון", יעקוב מרידור, כי יש "לדחוף את הפליטים מיותר חה" — כלומר, לגרש מאות אלפי פליטים פלסטיניים, שמתגוררים נהרסו באופן שיטתי אחרי שוך הקרבות, לעבר הקווים הסוריים.

כך אישר מרידור את טענת אש"ף, כי 60 אלף מישפחות של פליטים (ממונת מאות אלפי נפש) ריבצות עתה תחת כיפת-השמיים, בתנאים נוראים, סמוך לקוים ה" סוריים במזרח הלבנון. מכיון ש" מרידור כבר הוכיח בפרשות אחרות שוא לוקה כמה שקרוי בפי הפטי כולוגים, אי-שפיות מוסרית, אין הפיחה בהוראה זו.

התמיהה התעוררה כאשר קיימה השבוע אופירה נבון, רעיית-הנשיא, מסיבת-עיתונאים משותפת עם ה" איש הזה, ובכך נתנה גושפוקה גשיאותית לדבריו ולמעשיו. במסי-בה דובר בסיגנון מתקק על היל-דים המיסכנים בלבנון — תוך העל-מת העובדה הנוראה כי רבבות רבות — ואולי יותר ממאה אלף — ילדים כאלה מתגוללים עתה תחת כיפת-השמיים, בתנאים הנוראים ביותר, בעיקבות הוראתו של מרידור.

יצחק ואופירה נבון אינם אנשים תמימים. יש להם שאיפות. יתכן כי שאיפותיהם השפיעו על התגן-נות במלחמה זו, שהפכה מיבחן אישי לכל אדם בישראל.